CYNGOR SIR YNYS MÔN	
PWYLLGOR:	**PWYLLGOR ARCHWILIO**
DYDDIAD:	**09 CHWEFROR 2015**
TEITL YR ADRODDIAD:	**PWYLLGOR ARCHWILIO - ADRODDIAD ADOLYGIAD O'I EFFEITHIOLRWYDD 2014/15**
PWRPAS YR ADRODDIAD:	**ER GWYBODAETH**
ADRODDIAD GAN:	**RHEOLWR ARCHWILIO**
GWEITHREDU:	**DIM**

1. CYFLWYNIAD

1.1 Nodir cylch gorchwyl y Pwyllgor Archwilio yng Nghyfansoddiad y Cyngor. Mae cylch gorchwyl y Pwyllgor yn cynnwys, yn 3.4.8.1.1 (ix) ofyniad 'i ddarparu adroddiad ar gyfer cyfarfod blynyddol y Cyngor ar ei weithgareddau am y flwyddyn'.

1.2 Yn Argraffiad 2013 o Ganllawiau Ymarferol CIPFA ar gyfer Awdurdodau Lleol a'r Heddlu, manylir ar arfer dda o ran swyddogaethau craidd Pwyllgor Archwilio ac yn y canllawiau hynny, cyfeirir at fanteision cynnal hunanasesiad rheolaidd o effeithiolrwydd y Pwyllgor. Awgryma'r canllawiau y dylid defnyddio hunanasesiad o'r fath i gefnogi'r gwaith o gynllunio rhaglen waith y pwyllgor a chynlluniau hyfforddi ac, yn ogystal, fel sylfaen ar gyfer adroddiad blynyddol y Pwyllgor i'r Cyngor.

1.3 Yn ystod yr ychydig flynyddoedd diwethaf felly, mae'r Pwyllgor Archwilio wedi cynnal Gweithdy Blynyddol sy'n cynnwys adolygiad o'i effeithiolrwydd yn ystod y flwyddyn gyfredol gyda golwg ar gynnwys y canlyniadau yn yr adroddiad blynyddol i'r Cyngor. Mae'r Gweithdai hyn yn seiliedig ar ganllawiau ynghylch arferion gorau ac yn benodol, ar Restrau Gwirio CIPFA - Hunanasesu Arfer Dda a Gwerthuso Effeithiolrwydd y Pwyllgor Archwilio sydd wedi eu cynnwys yn Argraffiad 2013 o Ganllawiau Ymarferol CIPFA ar gyfer Awdurdodau Lleol a'r Heddlu.

1.4 Cynhaliwyd yr adolygiad o effeithiolrwydd y Pwyllgor Archwilio am 2014-13 ar 19 Ionawr 2015 yn Ystafell Bwyllgor 1 yn Swyddfeydd y Cyngor yn Llangefni.

Daeth 6 Aelod o'r Pwyllgor Archwilio i'r gweithdy gan gynnwys Cadeirydd y Pwyllgor. Roedd Cadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini, Arweinydd y Cyngor a'r Dirprwy Brif Weithredwr hefyd wedi cael gwahoddiad er mwyn codi proffil gwaith y Pwyllgor ond nid oedd yr un ohonynt yn gallu mynychu y tro hwn.

2. EFFEITHIOLRWYDD Y PWYLLGOR ARCHWILIO

2.1 <u>CIPFA – Hunanasesiad o Arfer Dda:</u> Mae canlyniadau'r hunanasesiad y Gweithdy o Arfer Dda'r Pwyllgor Archwilio wedi eu cynnwys yn Atodiad A y ffurflen ar ffurf Rhestr Wirio CIPFA – Hunanasesiad o Arfer Dda.

2.2 At ei gilydd, roedd hunanasesiad y Pwyllgor Archwilio o'i berfformiad yn erbyn arfer dda yn gadarnhaol ac ystyriwyd mai dim ond 1 o'r 20 arfer dda oedd ddim yn cael eu cyflawni gan y Pwyllgor a bod modd gwella 4 arall o'r 20. Ystyriwyd bod y prif wendidau'n ymwneud â'r isod:-

- Pwrpas a Llywodraethiant y Pwyllgor Archwilio –

  At ei gilydd, daethpwyd i'r casgliad yn y Gweithdy fod y pwyllgor yn cwrdd â 3 allan o'r 6 gofyniad ac yn cwrdd yn rhannol â'r 6 arall.

  Cytunodd y gweithdy y bydd y gwaith diwygio a diweddaru y bwriedir ei wneud ar gylch gorchwyl y Pwyllgor yn cynnwys cofnodi pwrpas y Pwyllgor yn unol â Datganiad Sefyllfa CIPFA.

  Roedd yr Aelodau'n teimlo y byddai cyflwyno mwy o adroddiadau'n uniongyrchol i'r Cyngor yn fuddiol - efallai ar ffurf adroddiad Amlygu'n dwyn sylw ar faterion allweddol/risgiau a godwyd yn y Pwyllgor Archwilio fel a phan mae hynny'n briodol. Roedd yr Aelodau'n teimlo hefyd y dylid ystyried cyflwyno mwy o adroddiadau'n uniongyrchol i'r Prif Weithredwr mewn perthynas â gweithgareddau'r Pwyllgor a phryderon o bwys.

  Roedd y gweithdy'n teimlo bod angen codi proffil y Pwyllgor Archwilio. Mae'r Pwyllgor eisoes yn gwahodd yr Arweinydd a Chadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini i sesiynau hyfforddiant a gweithdai effeithiolrwydd. Teimlwyd y byddai mwy o adrodd uniongyrchol i'r Cyngor a'r Prif Weithredwr o gymorth i god proffil y Pwyllgor.

  Roedd y gweithdy o'r farn bod angen ystyried sut y gall y Pwyllgor ymgynghori'n fwy effeithiol gyda Phwyllgorau eraill (Sgriwtini, Safonau) a chyda'r Cyngor. Awgrymwyd y gallai rhannu blaenraglenni gwaith ac argymell eitemau ar y cyd i sylw Pwyllgorau gynorthwyo yn hyn o beth.

  Daeth y gweithdy i'r casgliad nad oes ar hyn o bryd unrhyw drefniadau ffurfiol ar gyfer dal y Pwyllgor yn atebol am ei berfformiad ac i ddarparu sicrwydd ei fod yn gweithredu'n foddhaol. Dyma pam mewn gwirionedd yr oedd y broses hunanasesu mor bwysig. Ym marn y gweithdy, roedd rôl i SAC yn hyn o beth a dylid gofyn iddynt ddarparu atborth ar ei berfformiad i'r Pwyllgor yn rheolaidd. Awgrymwyd hefyd y dylid gofyn i eraill fynychu'r Pwyllgor yn rheolaidd: Aelod Portffolio, Dirprwy Brif Weithredwr, Swyddog A151. Gellid gofyn yn ffurfiol hefyd i'r Prif Weithgor Archwilio am eu barn ynghylch perfformiad y Pwyllgor.

- Swyddogaethau'r Pwyllgor Archwilio

  Cytunodd y Gweithdy y dylid, wrth ddiwygio'r Cylch Gorchwyl, fynd drwy bob un o'r penawdau ynddo a nodi sut y bydd y Pwyllgor yn cydymffurfio â nhw a'r sicrwydd a fydd ar gael i'r Pwyllgor ddibynnu arno. Byddai hyn yn darparu fframwaith sicrwydd ar gyfer y Pwyllgor.

  Ym marn y gweithdy, dylai'r bwriad i ddiwygio a diweddaru cylch gorchwyl y Pwyllgor gynnwys yn benodol adolygiad o ran sicrhau gwerth am arian a'r gwerth gorau yn y Cyngor.

  Roedd y gweithdy o'r farn hefyd y dylid cryfhau'r cylch gorchwyl o ran darparu sicrwydd dros y fframwaith sicrwydd yn ei chyfanrwydd.

  Roedd y gweithdy'n teimlo nad oedd modd, yn yr amser a oedd ar gael mewn pwyllgorau, i sicrhau ei fod yn diwallu'r cyfan o'i swyddogaethau fel y cânt eu nodi yn y cylch gorchwyl yn arbennig felly ei swyddogaethau craidd. Mae'r Cadeirydd wrthi'n adolygu calendr gwaith y Pwyllgor ac ychwanegu at nifer y cyfarfodydd a gynhelir. Gofynnodd yr Aelodau am i unrhyw raglenni ar gyfer cyfarfodydd ychwanegol ganolbwyntio ar bryderon penodol y Pwyllgor fel y gellir sicrhau digon o amser i'w trafod. Bu'r Gweithdy hefyd yn ystyried defnyddio grwpiau gwaith a sesiynau cyn-briffio i ddarparu manylion ychwanegol at y materion allweddol a'r pryderon.

- Aelodaeth a Chefnogaeth

Roedd yr Aelodau'n cydnabod nad oedd unrhyw asesiad ffurfiol yn erbyn y fframwaith gwybodaeth a sgiliau craidd ar gyfer Aelodau fel a nodwyd yng Nghanllawiau 2013 CIPFA wedi cael ei gynnal hyd yma. Cynhelir asesiad o'r fath yn ystod 2015 er mwyn nodi unrhyw fylchau ac anghenion hyfforddi.

2.3 Asesu Effeithiolrwydd y Pwyllgor Archwilio: - Nid oedd gan y gweithdy ddigon o amser i ystyried yn llawn a thrafod y rhestr wirio ar gyfer Asesu Effeithiolrwydd y Pwyllgor Archwilio. Roedd y rhestr wirio wedi cael ei chylchredeg eisoes gyda rhaglen y gweithdy i holl Aelodau'r Pwyllgor Archwilio a'r sawl a wahoddwyd i'r gweithdy.

2.4 Roedd y Rheolwr Archwilio wedi cwblhau copi o'r rhestr wirio er mwyn nodi'r meysydd hynny lle yr oedd gan y Pwyllgor, yn ei farn ef, gryfderau a gwendidau a'r meysydd hynny y gellid eu gwella. Mae'r rhestr wirio a gwblhawyd gan y Rheolwyr Archwilio ynghlwm yn Atodiad B yr adroddiad hwn.

2.5 Yn asesiad y Rheolwr Archwilio o effeithiolrwydd y Pwyllgor, nodwyd y meysydd canlynol y gall y Pwyllgor ystyried eu gwella yn 2015-16:

- Cefnogi Trefniadau ar gyfer Rheoli Risg
  Er bod y Pwyllgor Archwilio wedi cefnogi sefydlu fframwaith Rheoli Risg cadarn sydd wedi ymwreiddio'n llawn yn yr awdurdod, nid yw'r gefnogaeth hon wedi bod yn effeithiol eto o ran sicrhau'r canlyniadau a ddeisyfir.

- Digonolrwydd y Fframwaith Sicrwydd
  Rhaid i'r Pwyllgor barhau i gefnogi datblygiad y gwaith papur ar gyfer ei fframwaith sicrwydd. Mae'r Gweithdy wedi gofyn i fframwaith sicrwydd gael ei ddatblygu ar gyfer cwrdd â'i ymrwymiadau dan Gylch Gorchwyl diwygiedig.

- Cefnogi Trefniadau Gwerth am Arian
  Fel y nodwyd uchod yn yr adroddiad hwn, nid yw adolygiad o effeithiolrwydd trefniadau Cyngor ar gyfer sicrhau Gwerth am Arian a gwerth gorau wedi eu cynnwys ar hyn o bryd yng nghylch gorchwyl y Pwyllgor. Bydd Archwilio Mewnol yn cynnwys adolygiad o drefniadau GAA yn y gwasanaethau yn gynnar yn 2015/16 ac yn adrodd yn ôl i'r Pwyllgor Archwilio ar ei ganfyddiadau. Gallai'r canlyniadau fod yn sylfaen i waith gweithgor o'r Pwyllgor ac arno'r Penaethiaid Gwasanaeth perthnasol.

- Helpu'r awdurdod i weithredu trefniadau effeithiol ar gyfer mynd i'r afael â risgiau o ran twyll a llygredd
  Nodwyd fel maes ar gyfer ei ddatblygu ymhellach yn 2015-16, drefniadau'r Cyngor ar gyfer mynd i'r afael â thwyll. Mae penodi'r Swyddog Gwrth-Dwyll a chynnal asesiad o'r risg o dwyll a chamgymeriad yng ngweithgareddau'r Cyngor yn gamau cadarnhau ar gyfer gwella trefniadau yn y maes hwn.

- Hyrwyddo Trefniadau Adrodd Effeithiol a Chyhoeddus i Gydranddeiliaid y Cyngor
  Nid oes gan y Pwyllgor rôl ar hyn o bryd mewn perthynas â hyrwyddo trefniadau adrodd effeithiol a chyhoeddus i gydranddeiliaid y Cyngor. Byddai hyn yn cynnwys adolygu a yw penderfyniad a wnaed gan sefydliadau partner yn parhau i fod yn dryloyw ac yn hwylus i'r cyhoedd ac annog gwell tryloywder.

3. CYNLLUN GWEITHREDU EFFEITHIOLRWYDD

3.1 Mae’r gwaith a wnaed yn y gweithdy ac mewn perthynas â’r gweithdy wedi nodi meysydd y mae angen eu gwella o ran cwrdd ag arferion gorau ac er mwyn sicrhau fod y Pwyllgor yn parhau i ddatblygu o ran ei effeithiolrwydd.

3.2 Gofynnir i’r Pwyllgor ystyried y gwendidau a nodwyd a chymeradwyo datblygu Cynllun Gweithredu’n nodi’r modd y bwriedir rhoi sylw i’r gwendidau yn 2015/16, pwy fydd yn gwneud hynny ac erbyn pryd. Yna, adroddir yn rheolaidd ar berfformiad yn erbyn y Cynllun Gweithredu i’r Pwyllgor Archwilio yn ei gyfarfodydd.

RHEOLWR ARCHWILIO
09 Chwefror 2015

Atodiad A

CIPFA – Pwyllgorau Archwilio / Canllawiau Ymarferol ar gyfer Awdurdodau Lleol 2013
Hunanasesiad o Arferion Da

	Cwestiynau Arferion Da	Oes/ Ydi	Yn Rhannol	Na	Sylwadau
Pwrpas a Llywodraethiant y Pwyllgor Archwilio					
1	Oes gan yr awdurdod bwyllgor archwilio pwrpasol?	OES			Gweler y cyfansoddiad – Cylch Gorchwyl yn 3.4.8. Mae'r Pwyllgor Archwilio wrthi ar hyn o bryd yn diweddaru a diwygio ei Gylch Gorchwyl.
2	Ydi'r pwyllgor archwilio yn adrodd yn uniongyrchol i'r Cyngor llawn? (yn berthnasol i lywodraeth leol yn unig)	YDI			Mae rhywfaint o adrodd/argymell yn uniongyrchol i'r Cyngor, megis y Strategaeth Rheoli Trysorlys, Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Archwilio ac ati. Mae 3.4.8.1.8 yng Nghylch Gorchwyl y Pwyllgor yn caniatáu i archwilwyr ddod â materion gerbron y PA os ydynt o'r farn y dylai'r Cyngor gael gwybod amdanynt. **Sylwadau'r Gweithdy:** Roedd yr Aelodau'n teimlo y byddai cyflwyno mwy o adroddiadau'n uniongyrchol i'r Cyngor yn fuddiol - efallai ar ffurf adroddiad Amlygu'n dwyn sylw ar faterion allweddol/risgiau a godwyd yn y Pwyllgor Archwilio fel a phan mae hynny'n briodol. Trafododd yr Aelodau bosibilrwydd adolygu a chytuno ar feysydd risg allweddol ar ddechrau'r flwyddyn ac edrych ar bob un ohonynt yn fanylach yn ystod y flwyddyn. Ystyriwyd hefyd y mater o gyflwyno mwy o adroddiadau'n uniongyrchol i'r Prif Weithredwr ynghylch gweithgareddau a phryderon y Pwyllgor.
3	Ydi'r cylch gorchwyl yn nodi pwrpas y pwyllgor yn glir yn unol â Datganiad Sefyllfa CIPFA?		RHANNOL		Nid yw'r CH cyfredol yn sôn yn benodol am bwrpas – mae'r Pwyllgor Archwilio wrthi ar hyn o bryd yn diweddaru ac adolygu ei CG a bydd y newidiadau'n cynnwys pwrpas y Pwyllgor yn unol â Chanllawiau CIPFA.
4	Ydi rôl a phwrpas y pwyllgor archwilio yn cael eu derbyn a'u deall ar draws yr awdurdod?		RHANNOL		CG wedi ei gynnwys yn y Cyfansoddiad – presenoldeb y PW, DBW, Swyddog Adran 151 a'r Swyddog Monitro'n adlewyrchu dealltwriaeth. Fodd bynnag, roedd yr Aelodau o'r farn bod angen codi proffil y

					Pwyllgor Archwilio. Mae'r Pwyllgor eisoes yn gwahodd yr Arweinydd a'r Cadeirydd Sgriwtini i sesiynau hyfforddiant a gweithdai effeithiolrwydd. **Sylwadau'r Gweithdy:** Angen ystyried sut y gall y Pwyllgor ymgynghori mwy gyda Phwyllgorau eraill (Sgriwtini, Safonau) a chyda'r Cyngor. Awgrymwyd y dylid rhannu blaenraglenni gwaith a chyd-argymell eitemau i sylw Pwyllgorau er mwyn cynorthwyo gyda'r broses hon. Byddai o gymorth hefyd cysylltu gyda Phwyllgorau Archwilio awdurdodau eraill yng Ngogledd Cymru a gofyn sut y maent hwy'n cyflawni hyn.
5	Ydi'r pwyllgor archwilio yn rhoi cymorth i'r awdurdod i gwrdd â gofynion llywodraethiant da?				Ym marn yr aelodau, roedd yn anodd mesur cefnogaeth o'r fath. Anodd mesur ond roedd y Pwyllgor wedi rhoi lefel dda o gefnogaeth yn y gorffennol fel y gwelwyd o'r gwaith a wnaed ganddo ac sydd wedi ei gofnodi ar log materion y Pwyllgor. Roedd log o'r materion a godwyd wedi cael ei sefydlu gan y Pwyllgor a oedd yn cynnwys y materion a godwyd, pryd yr oedd angen gweithredu a chan bwy. Fodd bynnag, mae hwn bellach yn hen a gofynnodd yr Aelodau i'r log gael ei ddiweddaru ac am barhau gyda'r gwaith. **Sylwadau'r Gweithdy:** Enghreiffitiau o gefnogaeth o ran llywodraethiant yn cynnwys derbyn adroddiadau archwilio mewnol ac allanol; adolygu'r Datganiad Llywodraethu Corfforaethol; derbyn adroddiadau rheoli risg a'r gwaith parhaus o adolygu'r fframwaith rheoli mewnol ac ati.
6	Ydi'r trefniadau i ddal y pwyllgor i gyfrif am ei berfformiad yn gweithredu'n foddhaol?		RHAN NOL		Nid oes unrhyw drefniadau penodol ar gyfer hyn i'r Pwyllgor Archwilio. Fodd bynnag, yn dilyn yr adolygiad diwethaf o effeithiolrwydd , gofynnwyd am farn SAC (a gynrychiolir ym mhob cyfarfod) ar berfformiad y Pwyllgor. Mae'r Aelodau'n mynychu gweithdy blynyddol i adolygu ei effeithiolrwydd a'i berfformiad ac, yn ogystal, cyflwynir adroddiad i'r Cyngor ar ei waith yn ystod y flwyddyn.

					Sylwadau'r Gweithdy: Roedd yr Aelodau'n credu y gellid gofyn hefyd am farn y rheiny sy'n dod i'r Pwyllgor yn rheolaidd am sut mae'n perfformio; sef yr Aelod Portffolio, y Dirprwy Brif Weithredwr, y Swyddog Adran 151, y Prif Archwiliwr.
Swyddogaethau'r Pwyllgor Archwilio					
7	Ydi cylch gorchwyl y pwyllgor yn rhoi sylw penodol i'r holl feysydd craidd a nodir yn Natganiad Sefyllfa CIPFA?				**Sylwadau'r Gweithdy**: Pan fo Cylch Gorchwyl diwygiedig yn cael ei gyhoeddi, cytunodd yr Aelodau y dylid cynnal ymarfer i fynd trwy bob un o'r telerau gan nodi sut y bydd y Pwyllgor yn cydymffurfio gyda phob un a pha sicrwydd sydd ar gael y gall y Pwyllgor ddibynnu arno. Byddai hynny'n cynhyrchu fframwaith sicrwydd ar gyfer y Pwyllgor.
a	•Llywodraethiant da	**YDI**			PA – CG – 3.4.8.1.9 ac yn gyffredinol
b	•Fframwaith sicrwydd		RHAN NOL		Nid yw'r Fframwaith sicrwydd wedi ei gynnwys yn benodol yn CG y PA –mae'r DLlB wedi ei gynnwys ac, yn gyffredinol, mae'r PA wedi bod yn sylw i feysydd y fframwaith. Caiff ei gynnwys yn y fersiwn ddiwygiedig o'r CG.
c	•Archwilio mewnol	**YDI**			CG PA – 3.4.8.1.1
d	•Archwilio allanol	**YDI**			CG PA – 3.4.8.1.1
e	•Adrodd ariannol	**YDI**			CG PA – 3.4.8.1.2
f	•Rheoli risg	**YDI**			CG PA – 3.4.8.1.9
g	•Gwerth am arian neu werth gorau			**NA**	Dim yn benodol yn CG y PA ond bydd wedi ei gynnwys yn yr adolygiad arfaethedig a'r diweddariad. Bydd y Gwasanaethau Archwilio Mewnol yn cynnal adolygiad o drefniadau gwerth am arian o fewn y gwasanaethau ac yn ei gyflwyno i'r PA yn gynnar yn 2015/16. **Sylwadau'r Gweithdy:** Dylai adroddiadau gynnwys cyfeiriad at y ffaith fod GAA wedi ei gymryd i ystyriaeth a sut y gwnaed hynny. Rhoddir sylw i faterion caffael a rheoli contractau.
h	•Atal twyll a llygredd	**YDI**			CG PA – 3.4.8.1.3
8	A oes gwerthusiad blynyddol yn cael ei wneud i asesu a yw'r pwyllgor yn cwrdd â'i gylch gorchwyl a bod sylw digonol yn cael ei	YDI			Mae'r hunanasesiad blynyddol yn cynnwys y meysydd craidd yng ngwaith y Pwyllgor.

	roi i'r meysydd craidd?				Bydd y CG diwygiedig yn cynnwys yr holl feysydd a benodir yn feysydd craidd yng nghanllawiau 2013 CIPFA. **Sylwadau'r Gweithdy:** Soniodd yr Aelodau nad oedd digon o amser yn y Pwyllgor i ddelio'n llawn gyda'r holl faterion yn y CG. Mae'r Cadeirydd wrthi'n adolygu'r calendr ar gyfer y Pwyllgor a chynyddu nifer y cyfarfodydd a gynhelir. Gofynnodd yr Aelodau am i raglenni unrhyw gyfarfodydd ychwanegol ganolbwyntio ar bryderon allweddol y Pwyllgor er mwyn caniatáu digon o amser i drafod y materion dan sylw.
9	Ydi'r pwyllgor archwilio wedi ystyried y materion ehangach a nodwyd yn Natganiad Sefyllfa CIPFA ac a fyddai'n briodol i'r pwyllgor eu cyflawni?	YDI			Ar hyn o bryd, mae'r pwyllgor yn derbyn ac yn ystyried adroddiadau ar drefniadau RhT; trosolwg o'r Adroddiad Gwella Blynyddol ac adroddiadau cyhoeddus eraill; ynghyd â'r Adroddiad Blynyddol ar Iechyd a Diogelwch. **Sylwadau'r Gweithdy:** Ystyriodd yr Aelodau a ddylai meysydd ehangach o'r fath gynnwys gweithio gyda'r Pwyllgor Safonau o ran moeseg ond nid oedd yn credu bod angen gwneud hynny.
10	Os gwelwyd mai sylw cyfyngedig sy'n cael ei roi i feysydd craidd, a oes cynlluniau wedi eu sefydlu i fynd i'r afael â hynny?	YDI			Llunir Cynllun Gweithredu yn seiliedig ar weithdy blynyddol y Pwyllgor a byddai'n cynnwys unrhyw feysydd craidd yr ystyrir nad ydynt wedi cael sylw digonol yn y cyfnod perthnasol.
11	Ydi'r pwyllgor wedi cynnal ei swyddogaeth anymgynghorol trwy beidio â chymryd unrhyw bwerau gwneud penderfyniad nad ydynt yn gyson a'i bwrpas craidd?	**YDI**			Gwneir penderfyniadau yn unol â'r CG.
Aelodaeth a chefnogaeth					
12	A ddewiswyd strwythur a chyfansoddiad effeithiol ar gyfer y pwyllgor archwilio? Dylai hyn gynnwys:				
a	• Gwahaniad oddi wrth y pwyllgor gwaith	**YDI**			CG y PA 3.4.8.3.2 – Nid yw Aelodau'r Pwyllgor Gwaith yn gymwys i wasanaethu ar y PA. 3.4.8.3.5 – Ni chaiff y Cadeirydd fod yn aelod o grŵp sydd ar y Pwyllgor Gwaith.
b	• Cymysgedd priodol o wybodaeth a sgiliau ymysg yr aelodau	YDI			Mae'r Pwyllgor yn cynnwys aelodau o lawer o wahanol gefndiroedd, gan gynnwys dau aelod lleyg sy'n darparu mewnbwn o'r tu allan i'r awdurdod lleol i waith y Pwyllgor. Rhoddir sesiynau cynefino i

					aelodau'r pwyllgor ynghyd â hyfforddiant penodol ar feysydd sy'n ymwneud â'u gwaith fel y Datganiad Cyfrifon, Rheoli'r Trysorlys, rheoli risg ac ati ynghyd â diweddaru ac adolygu rôl y Pwyllgor a'r canllawiau a'r rheoliadau diweddaraf yn ei weithdai blynyddol. **Sylwadau'r Gweithdy:** Roedd yr aelodau'n cefnogi'r trefniadau i sicrhau bod gwybodaeth ar gael am sgiliau'r aelodau fel bod modd penderfynu ar y gymysgedd briodol o sgiliau. Nid yw'r wybodaeth hon ar gael ar hyn o bryd. **(Gweler 15 os gwelwch yn dda ynghylch asesu'r sgiliau craidd yn erbyn y rheiny a nodir yng nghanllawiau CIPFA ar gyfer 2013).**
c	•Pwyllgor o faint hwylus	**YDI**			CG y PA – 3.4.8.3 Aelodaeth wyth aelod o'r Cyngor a dau aelod cyfetholedig. **Sylwadau'r Gweithdy:** Ystyriwyd bod maint y Pwyllgor yn briodol. Roedd yr Aelodau yn cefnogi bwriad y Cadeirydd i adolygu nifer y cyfarfodydd a gynhelir yn 2015/16 a'r calendr o waith a fabwysiedir am y flwyddyn i ddod.
d	•Os defnyddir aelodau annibynnol, eu bod wedi eu penodi trwy ddefnyddio'r broses briodol	**YDI**			Cael eu dewis yn wreiddiol gan Is-bwyllgor o'r PA – wedi ei ymestyn trwy bleidlais yn y PA yn Rhagfyr 2013. Yng nghyfarfod nesaf y Pwyllgor Archwilio yn 2015, cyflwynir opsiynau ar gyfer y broses a fabwysiedir i ddewis aelodau cyfetholedig ar gyfer 2015/16 ymlaen.
13	Oes gan gadeirydd y pwyllgor wybodaeth a sgiliau priodol?	**YDI**			Nid yw gwybodaeth a sgiliau'r Cadeirydd wedi eu hasesu'n ffurfiol yn erbyn y wybodaeth graidd a'r sgiliau a amlinellir yng nghanllawiau CIPFA. Mae'r Cadeirydd cyfredol yn gadeirydd profiadol ar gyfer y PA ac wedi mynychu nifer o sesiynau hyfforddi ar feysydd allweddol yng ngwaith y Pwyllgor. Roedd yr Aelodau'n cytuno fod y Cadeirydd cyfredol yn cwrdd

					â'r maen prawf hwn. **(Gweler 15 os gwelwch yn dda ynghylch asesu'r sgiliau craidd yn erbyn y rheiny a nodir yng nghanllawiau CIPFA ar gyfer 2013).**
14	Oes trefniadau i gefnogi'r pwyllgor gyda sesiynau briffio a hyfforddiant?	**YDI**			Mae'r Pwyllgor wedi derbyn hyfforddiant cynefino a hyfforddiant penodol ar Reoli'r Trysorlys ac mae RM ar Raglen Hyfforddiant yr Aelodau a weinyddir gan AD. Cynhelir hunanasesiad blynyddol hefyd o effeithiolrwydd y Pwyllgor sy'n cynnwys diweddariad ar rôl y Pwyllgor a'r rheoliadau a'r canllawiau diweddaraf ar gyfer Pwyllgorau Archwilio. **Sylwadau'r Gweithdy:** Roedd yr Aelodau yn ystyried bod y trefniadau hyfforddi yn ddigonol. Fodd bynnag, roedd yr Aelodau'n credu y byddai mwy o sesiynau briffio ar bryderon a materion penodol o fantais yn hytrach na bod y wybodaeth yn cael ei darparu fel rhan o'r cyfarfodydd arferol.
15	A ydi aelodaeth y pwyllgor wedi ei asesu fel aelodaeth foddhaol yn seiliedig ar y fframwaith sgiliau a gwybodaeth greiddiol?			**NA**	NI chynaliwyd asesiad ffurfiol hyd yma o'r fframwaith sgiliau a gwybodaeth graidd a nodir yng Nghanllawiau CIPFA ar gyfer 2013. **Sylwadau'r Gweithdy:** Cynhelir hunanasesiad ffurfiol gan aelodau yn 2015 o'r wybodaeth graidd a'r sgiliau er mwyn nodi unrhyw fylchau o ran sgiliau ac anghenion hyfforddi.
16	Oes gan y pwyllgor berthynas weithio dda gyda sefydliadau a phobl allweddol, gan gynnwys archwilwyr mewnol, archwilwyr allanol a'r prif swyddog cyllid?	**YDI**			Mae'r cyfan yn dod i bob Pwyllgor Archwilio ac mae'r Aelod Portffolio a'r Dirprwy Brif Weithredwr yn mynychu'n rheolaidd – **Sylwadau'r Gweithdy:** Roedd yr Aelodau'n credu bod y berthynas gyda'r swyddogion cymorth yn foddhaol.
17	Ydi'r ysgrifenyddiaeth a'r gefnogaeth weinyddol ar gyfer y pwyllgor yn ddigonol?	**YDI**			Mae'r clarcod pwyllgor yn anfon rhaglenni ac yn cymryd cofnodion. Mae'r Uned Gyfieithu yn dod i bob cyfarfod. Anfonir rhaglenni ymlaen llaw. **Sylwadau'r Gweithdy:**

					Roedd yr Aelodau'n credu bod y cymorth yn foddhaol.
Effeithiolrwydd y Pwyllgor					
18	Ydi'r pwyllgor wedi cael sylwadau am ei berfformiad gan y rheini sy'n ymwneud a'r pwyllgor neu sy'n dibynnu ar ei waith?			**NA**	Cafodd y Pwyllgor rai sylwadau gan SAC yn dilyn y Gweithdy blaenorol. Ar hyn o bryd, nid oes proses ffurfiol ar gyfer adolygu a darparu atborth gan bobl eraill sy'n mynychu'r Pwyllgor Archwilio'n rheolaidd na chan y rheiny sy'n dibynnu ar ei waith. **Sylwadau'r Gweithdy:** Gofynnodd yr aelodau am gael sefydlu proses ar gyfer cael atborth bob blwyddyn gan y rheiny sy'n dod i'r pwyllgor yn rheolaidd a'r rheiny sy'n dibynnu ar ei waith.
19	Ydi'r pwyllgor wedi asesu a yw'n ychwanegu gwerth i'r sefydliad a sut mae'n gwneud hynny?	YDI			Cynhelir gwerthusiad o'r fath fel rhan o'r adolygiad blynyddol o effeithiolrwydd y Pwyllgor. Mae Cadeirydd y Pwyllgor hefyd yn ystyried sut y mae'r Pwyllgor yn ychwanegu gwerth fel rhan o'i adroddiad blynyddol i'r Cyngor. **Sylwadau'r Gweithdy:** Roedd yr Aelodau o'r farn mai un ffordd i benderfynu a oedd y Pwyllgor yn ychwanegu gwerth fyddai iddo adolygu ei log o faterion a godwyd a gwerthuso canlyniad pob un yn dilyn mewnbwn y Pwyllgor.
20	Oes gan y pwyllgor unrhyw gynllun gweithredu i wella unrhyw wendidau?	**OES**			Caiff cynllun gweithredu ei gynhyrchu ar ôl pob Gweithdy a'i gynnwys mewn adroddiad ar y gweithdy a'r canlyniadau ar gyfer y Pwyllgor Archwilio llawn nesaf. **Sylwadau'r Gweithdy:** Cynllun Gweithredu i'w gynhyrchu yn dilyn canlyniadau'r Gweithdy.

Summary of Results by Area

Maes a Ystyriwyd	Do	Rhannol	Na	Cyfanswm
Pwrpas a llywodraethiant y Pwyllgor Archwilio	3	3	0	6
Swyddogaethau'r Pwyllgor Archwilio	5	0	0	5
Aelodaeth a chefnogaeth	5	0	1	6
Effeithiolrwydd y Pwyllgor	2	1	1	3
	15	**4**	**1**	**20**

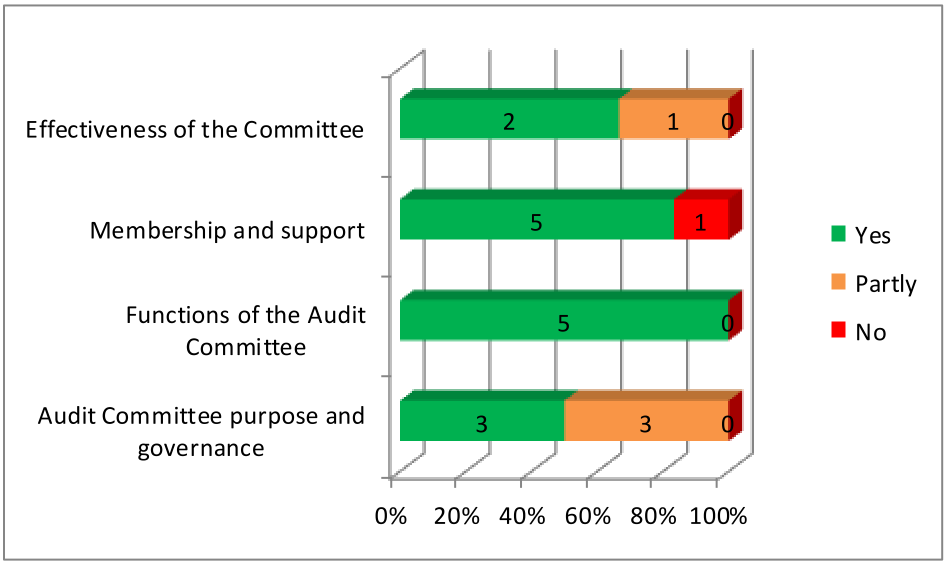
Effectiveness of the Committee
Membership and support
Functions of the Audit Committee
Audit Committee purpose and governance
2
1
0
5
1
5
0
3
3
0
0%
20%
40%
60%
80%
100%
Yes
Partly
No

ATODIAD B

CIPFA – Pwyllgorau Archwilio / Cyfarwyddyd Ymarferol i Awdurdodau Lleol 2013

Gwerthuso Effeithlonrwydd y Pwyllgor Archwilio

	Meysydd lle gall y Pwyllgor Archwilio ychwanegu gwerth drwy gefnogi gwelliant	Esiamplau o sut y gall y Pwyllgor Archwilio ychwanegu gwerth a darparu tystiolaeth o effeithlonrwydd	Hunanarfarnu, esiamplau, meysydd o gryfder a gwendidau	Asesiad cyffredinol: 5-1
1	Hyrwyddo egwyddorion llywodraethu da a'u cymhwyso i wneud penderfyniad.	Darparu adolygiad cadarn o'r DLlB a'r sicrwydd sy'n ei sylfaenu. Gweithio gydag aelodau allweddol/llywodraethwyr i wella eu dealltwriaeth o'r DLlB a'u cyfraniad iddo. Cefnogi adolygiadau/archwiliadau o drefniadau llywodraethu. Cyfranogi mewn hunanasesiadau o drefniadau llywodraethu. Gweithio gyda phwyllgorau oedolion partner i adolygu trefniadau llywodraethu mewn partneriaethau.	•Adolygiad o'r DLlB; •Cefnogaeth ar gyfer adolygiadau llywodraethu drwy'r flwyddyn gan AM a SAC ac ati. •Yn ymwneud â'r adolygiad o DLlB - dod yn rhan o'r broses o gefnogi'r fframwaith sicrwydd llywodraethu; •Gweithdai hunanasesiad gan gynnwys llywodraethu. **<u>Meysydd yr awgrymir y dylid eu gwella:</u>** •Yn dilyn adolygu a diweddaru CG y Pwyllgor, awgrymodd yr Aelodau y dylid cael eglurhad ynghylch sut y gall y Pwyllgor gwrdd â gofynion pob un o'r telerau yn y CG a'r sicrwydd sydd ar gael iddynt. Bydd hyn o gymorth i ddatblygu Fframwaith Sicrwydd ar gyfer y Pwyllgor a'i helpu i ddatblygu ei galendr gwaith. •Gofynnodd yr Aelodau am i log o'r materion a godwyd ac a drafodwyd yn y Pwyllgor gael ei gynnal i gefnogi ei rôl o ran hyrwyddo llywodraethiant da.	4
2	Cyfrannu tuag at ddatblygu amgylchedd rheoli effeithiol.	Monitro gweithrediad argymhellion gan archwilwyr. Annog perchnogaeth o'r fframwaith rheoli mewnol gan reolwyr priodol. Codi pryderon ynghylch reoliadau gydag uwch reolwyr priodol.	•Monitro cyfradd gweithredu adolygiadau AM yn adroddiad cynnydd y Rheolydd Archwilio; •Galw rheolwyr i mewn i egluro gwendidau rheoli mewn adroddiadau Coch; **<u>Meysydd yr awgrymir y dylid eu gwella:</u>** •Ymestyn tracio argymhellion i'r holl adroddiadau - angen cefnogi cofrestr	4

			ganolog ac argymhellion, camau a gweithrediad. •Mae'r Aelodau wedi awgrymu y dylid cynnal gweithgorau a fyddai'n cyfarfod yn y cyfamser rhwng cyfarfodydd ffurfiol y Pwyllgor Archwilio ac a fyddai'n canolbwyntio ar feysydd penodol yn fanylach ac yn ddyfnach na'r pwyllgor. Dylai grwpiau o'r fath gynnwys uwch swyddogion perthnasol ac aelodau perthnasol nad ydynt yn gwasanaethu ar y Pwyllgor Archwilio.	
3	Cefnogi'r broses o sefydlu trefniadau ar gyfer llywodraethu risg a chael trefniadau effeithiol i reoli risg.	Adolygu trefniadau rheoli risg a'u heffeithlonrwydd, e.e. meincnodi rheoli risg. Monitro gwelliannau. Dal perchnogion risg i gyfrif am y risgiau mwyaf/strategol.	•Mae'r Pwyllgor Archwilio wedi parhau i herio'r amser a gymer i weithredu'n llawn ar drefniadau rheoli risg yn y Cyngor. •Mae'r Pwyllgor wedi cefnogi'r sefydliad – ond nid yw'r gefnogaeth honno wedi bod yn effeithiol o ran sicrhau'r canlyniadau a ddeisyfir. **<u>Meysydd yr awgrymir y dylid eu gwella:</u>** •Dylai'r Pwyllgor barhau i herio swyddogion ynghylch methiant i sefydlu'r broses yn gadarn. •Bwriedir cyflwyno adroddiad cynnydd i gyfarfod mis Ebrill o'r Pwyllgor Archwilio.	2
4	Rhoi cyngor ar ba mor ddigonol yw'r fframwaith sicrwydd ac ystyried a yw sicrwydd yn cael ei ddefnyddio'n effeithiol ac yn effeithlon.	Nodi anghenion sicrwydd, nodi bylchau neu orgyffwrdd mewn sicrwydd. Edrych i lyfnhau'r broses o gasglu sicrwydd ac adrodd yn ôl. Adolygu effeithlonrwydd darparwyr sicrwydd, e.e. archwilio mewnol, rheoli risg, archwilio allanol.	•Roedd y Pwyllgor wedi dechrau cynnwys adolygiad o'r fframwaith rheoli sicrwydd yn ei galendr ar gyfer 2014 ond nid yw hyn wedi digwydd ers peth amser. Ymddengys bod y gwaith o ddatblygu Fframwaith Sicrwydd ar bapur wedi stopio. •Mae Aelodau wedi gofyn i Fframwaith Sicrwydd gael ei ddarparu ar gyfer CG diwygiedig y Pwyllgor a byddir yn croesawu hynny fel rhywbeth a fyddai'n ailgychwyn y gwaith o ddatblygu Fframwaith Sicrwydd corfforaethol.	3

			<u>Meysydd yr awgrymir y dylid eu gwella</u> •Awgrymu bod uwch reolwyr yn ailgychwyn datblygu'r Fframwaith sicrwydd corfforaethol sy'n gysylltiedig â'r gwaith a wnaed i gynhyrchu Datganiad Llywodraethu Corfforaethol. •Aelodau o'r farn bod angen i'r Pwyllgor Archwilio fod yn fwy rhagweithiol o ran rhoi gwyod i'r Cyngor a'r UDA a'r PG am feysydd sy'n peri pryder.	
5	Cefnogi ansawdd y gweithgaredd archwilio mewnol, yn arbennig drwy sicrhau ei annibyniaeth sefydliadol.	Adolygu'r siarter archwilio a'r trefniadau adrodd yn ôl gweithredol. Asesu effeithlonrwydd y trefniadau archwilio mewnol a chefnogi gwelliannau.	•Bod y Pwyllgor yn adolygu'r Siarter a'r Protocol Archwilio Mewnol sy'n cynnwys ei annibyniaeth; •Derbyn adroddiadau cynnydd gan AM yn rheolaidd; •Cymeradwyo'r Cynllun AM bob blwyddyn gan gynnwys adolygiad o'r adnoddau sydd eu hangen i weithredu'r Cynllun Archwilio Mewnol Gweithredol. **<u>Meysydd yr awgrymir y dylid eu gwella</u>** •Fel uchod - gellid ystyried ffyrdd o adolygu a mesur archwilio mewnol a risg. Angen i AM wneud hynny bob pum mlynedd yn PSIAS.	4
6	Cynorthwyo i gyflawni targedau ac amcanion yr awdurdod drwy roi cymorth gogyfer sicrhau llywodraethu priodol, rheoli risg, a threfniadau sicrwydd.	Adolygu prosiectau a rhaglenni mawr gogyfer sicrhau bod trefniadau llywodraethu a sicrwydd yn eu lle. Adolygu effeithlonrwydd trefniadau rheoli perfformiad.	•Mae'r Pwyllgor yn cynorthwyo yn hyn o beth drwy ei waith a'i gefnogaeth yn ystod y flwyddyn. •Mae Log y Pwyllgor Archwilio o faterion a godwyd yn cefnogi'r Pwyllgorau sy'n gyfrifol am y materion hynny. **<u>Meysydd yr awgrymir y dylid eu gwella:</u>** •Nid yw'r Pwyllgor yn adolygu prosiectau a rhaglenni mawr; •Nid yw'r Pwyllgor yn adolygu trefniadau perfformiad.	3

7	Cefnogi datblygiad trefniadau cadarn ar gyfer sicrhau gwerth am arian.	Sicrhau bod sicrwydd ar y trefniadau gwerth am arian yn cael ei gynnwys yn y sicrwydd a dderbynnir gan y pwyllgor archwilio. Ystyried sut y mae perfformiad o ran gwerth am arian yn cael ei werthuso fel rhan o'r DLlB.	**<u>Meysydd yr awgrymir y dylid eu gwella:</u>** •Mae'r casgliad GAA yn cynnwys nifer o elfennau'n ymwneud ag effeithlonrwydd, effeithiolrwydd ac economi ac mae'n fwy pellgyrhaeddol o lawer na materion GAA yn unig; •GAA i gael ei gynnwys yn CG diwygiedig y Pwyllgor; •Y meini prawf penodol ar gyfer y casgliad ynghylch GAA yw: •Sicrhau cadernid ariannol (adolygiad PA o'r CATC); •Herio'r modd y mae'n sicrhau economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd; •Bydd Archwilio Mewnol yn cynnwys adolygiad o drefniadau GAA yn y Gwasanaethau yn fuan yn 2015/16 ac yn adrodd yn ôl i'r Pwyllgor Archwilio ar y casgliadau. Gallai'r canlyniadau fod yn sylfaen i waith grŵp cychwynnol ar gyfer y Pwyllgor yn cynnwys y Penaethiaid Gwasanaeth perthnasol. (Gweler os gwelwch yn dda y gwelliannau a awgrymir yn 2 uchod).	1
8	Cynorthwyo'r Awdurdod i weithredu gwerthoedd llywodraethu da, gan gynnwys trefniadau effeithiol ar gyfer atal twyll a risgiau o lygredd.	Adolygu trefniadau yn erbyn y safon a osodir yn llyfryn CIPFA *Rheoli'r Risg o Dwyll* (Llyfr Coch 2). Adolygu risgiau twyll ac effeithlonrwydd strategaeth y sefydliad er mwyn rhoi sylw i'r risgiau hynny. Asesu effeithlonrwydd y trefniadau llywodraethu moesegol ar gyfer staff a llywodraethwyr.	•Mae'r Pwyllgor yn derbyn Adroddiad Twyll Blynyddol sy'n manylu ar y gwaith a wnaed yn ystod y flwyddyn. •Mae'r Swyddog Atal Twyll sydd newydd ei benodi yn cynnal asesiad risg cyntaf y Cyngor ynghylch twyll a chamgymeriadau a bydd yn adrodd yn ôl i'r Pwyllgor yn fuan yn 2015/16. **<u>Meysydd yr awgrymir y dylid eu gwella:</u>** •Nid yw'r risgiau a'r camau lliniaru o ran twyll yn cael eu hadrodd ar hyn o bryd i'r Pwyllgor (ond gweler yr uchod mewn perthynas ag adroddiad 2015/16); •Nid yw'r Pwyllgor yn adolygu trefniadau	2

			llywodraethiant moeseg y Cyngor ar gyfer staff ac Aelodau.	
9	Hyrwyddo proses adrodd yn ôl gyhoeddus ac effeithiol i gydranddeiliaid yr awdurdod ac i'r gymuned leol a mesurau i ddarparu tryloywder ac atebolrwydd.	Gwella sut mae'r Awdurdod yn cyflawni ei gyfrifoldebau ar gyfer adrodd yn ôl yn gyhoeddus; er enghraifft, gwell targedu at y gynulleidfa, Saesneg/Cymraeg plaen. Adolygu a yw gwneud penderfyniadau drwy sefydliadau partner yn parhau i fod yn dryloyw ac ar gael i'r cyhoedd ac a yw'n annog mwy o dryloywder.	Caiff rhaglenni a chofnodion y Pwyllgor Archwilio eu cyhoeddi ar wefan y Cyngor **<u>Meysydd yr awgrymir y dylid eu gwella:</u>** ●Nid oes gan y Pwyllgor rôl ar hyn o bryd mewn perthynas â hyrwyddo dulliau adrodd effeithiol i gydranddeiliaid yr awdurdod.	1

<u>CIPFA – Pwyllgorau Archwilio / Cyfarwyddyd Ymarferol i Awdurdodau Lleol 2013</u>
<u>Gwerthuso Effeithlonrwydd y Pwyllgor Archwilio</u>

	Allwedd Asesu
5	Tystiolaeth glir ar gael o nifer o ffynonellau bod y pwyllgor yn weithredol yn cefnogi gwelliannau ar draws pob agwedd o'r maes hwn. Mae'r gwelliannau a wnaed yn rhai y gellir eu hadnabod yn glir.
4	Tystiolaeth glir o rai ffynonellau bod y pwyllgor yn weithredol ac yn effeithiol yn cefnogi gwelliant ar draws rhai agweddau o'r maes hwn.
3	Y pwyllgor wedi cael profiad cymysg o gefnogi gwelliannau yn y maes hwn. Mae peth tystiolaeth sy'n dangos eu heffaith ond mae yna hefyd fylchau sylweddol.
2	Ceir peth tystiolaeth bod y pwyllgor wedi cefnogi gwelliannau, ond mae effaith y gefnogaeth yn gyfyngedig.
1	Ni ellir gweld unrhyw dystiolaeth bod y pwyllgor archwilio wedi cefnogi gwelliannau yn y maes hwn.

Atodiad C

Pwyllgor Archwilio – Cynllun Gweithredu Arfaethedig ar gyfer Gwelliannau

Cyfeirnod yn y Canllawiau Reference	Meysydd ar gyfer eu Gwella	Camau Gweithredu	Swyddog Cyfrifol	Dyddiad Gweithredu
Canllawiau Arfer Dda CIPFA 2013 – adran 1	**Cylch Gorchwyl**	Cylch Gorchwyl y Pwyllgor Archwilio i gael ei ddiwygio a'i ddiweddaru'n unol â Chanllawiau a Datganiad Sefyllfa CIPFA	**Swyddog Adran 151**	**30 Ebrill 2015**
Canllawiau Arfer Dda CIPFA 2013 – adran 7	**Fframwaith Sicrwydd - Pwyllgor Archwilio**	Roedd yr Aelodau'n cytuno y dylid mynd drwy bob un o'r penawdau yn y Cylch Gorchwyl wedi iddo gael ei ddiwygio a nodi'r modd y bydd y Pwyllgor yn cydymffurfio gyda phob un a'r sicrwydd sydd ar gael i'r Pwyllgor ddibynnu arno. Byddai hyn yn darparu fframwaith sicrwydd i'r Pwyllgor.	**Swyddog Adran 151**	**30 Ebrill 2015**
Canllawiau Arfer Dda CIPFA 2013 – adran 2	**Pwrpas a Llywodraethiant –** Codi proffil y Pwyllgor a sicrhau fod pryderon yn cael eu hystyried ar y lefel uchaf yn y Cyngor.	Mwy o adrodd i'r Cyngor a'r Prif Weithredwr - efallai ar ffurf adroddiad Amlygu o'r prif faterion/risgiau a nodwyd yn y Pwyllgor Archwilio pryd a phan mae hynny'n briodol.	**Cadeirydd Pwyllgor Archwilio / Swyddog 151**	**30 Ebrill 2015**
Canllawiau Arfer Dda CIPFA 2013 – adran 4	Fel yr uchod	Angen ystyried sut y gall y Pwyllgor ymgynghori mwy gyda Phwyllgorau eraill (Sgriwtini, Safonau) a'r Cyngor. Awgrymwyd y byddai rhannu blaenraglenni gwaith ac argymell eitemau ar y cyd i sylw'r Pwyllgor o gymorth gyda'r broses hon. Byddai cysylltu gyda Phwyllgorau Archwilio awdurdodau eraill yn GC a gofyn iddynt sut mae nhw'n gwneud hyn hefyd o gymorth.	**Cadeirydd Pwyllgor Archwilio / Swyddog Adran 151**	**30 Ebrill 2015**
Canllawiau Arfer Dda CIPFA 2013 – adran 2	Sicrhau fod modd delio gyda materion o bwys sy'n ymwneud â'r swyddogaeth graidd.	Adolygiad blynyddol gan aelodau (ac adolygiadau parhaus wedyn) o'r prif feysydd risg ar ddechrau pob blwyddyn a sicrhau yr ymdrinnir â phob un yn fanwl yn ystod y flwyddyn.	**Cadeirydd / Aelodau'r Pwyllgor**	**30 Ebrill 2015**
Canllawiau Arfer Dda CIPFA 2013 – adrannau 6 & 18	Gwerthusiad allanol o effeithiolrwydd	Gofynnodd yr Aelodau a fyddai modd mynd at SAC er mwyn cael barn annibynnol ynghylch perfformiad y Pwyllgor. Roedd yr Aelodau o'r farn hefyd y gellid gofyn i eraill sy'n mynychu'r Pwyllgor yn rheolaidd am eu barn ynghylch perfformiad y Pwyllgor, e.e. Aelod Portffolio, Dirprwy Brif Weithredwr, Swyddog A151, Prif Weithgor Archwilio, PWC.	**Cadeirydd / Prif Weithgor Archwilio**	**30 Mai 2015**

Canllawiau Arfer Dda CIPFA 2013 – adran 7	**Swyddogaethau'r Pwyllgor Archwilio – Gwerth am Arian**	Archwilio Mewnol i gynnal adolygiad o'r trefniadau GAA yn y gwasanaethau a chyflwyno hwn i'r PA yn gynnar yn 2015/16.	**Prif Weithgor Archwilio**	**30 Mai 2015**
Canllawiau Arfer Dda CIPFA 2013 – adran 8	**Swyddogaethau'r Pwyllgor Archwilio** – Calendr ac amlder cyfarfodydd	Y Cadeirydd i barhau i adolygu calendr gwaith y Pwyllgor a nifer y cyfarfodydd a gynhaliwyd. Gofynnodd yr Aelodau i'r rhaglenni ar gyfer unrhyw gyfarfodydd ychwanegol ganolbwyntio ar bryderon y Pwyllgor er mwyn caniatáu digon o amser i drafod y materion dan sylw.	**Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio**	**31 Mawrth 2015**
Canllawiau Arfer Dda CIPFA 2013 – adran 14	**Aelodaeth a Chefnogaeth** – Trefniadau hyfforddi	Gofynnodd yr Aelodau am fwy o sesiynau briffio ar bryderon a materion penodol gan deimlo y byddai hynny'n fwy buddiol na chadw gwybodaeth o'r fath fel rhan o sesiynau hyfforddi a chyfarfodydd ffurfiol.	**Cadeirydd / Prif Weithgor Archwilio**	**30 Mai 2015**
Canllawiau Arfer Dda CIPFA 2013 – adran 15	**Aelodaeth a Chefnogaeth** – Gwybodaeth a Sgiliau	Hunanasesiad ffurfiol o wybodaeth a sgiliau craidd i gael ei gynnal gan yr Aelodau yn 2015 er mwyn penderfynu ar unrhyw fylchau o ran sgiliau ac anghenion hyfforddi.	**Swyddog Hyfforddi'r Aelodau**	**30 Mehefin 2015**
CIPFA – Effeithiolrwydd 2013 – adran 1	**Hyrwyddo llywodraethiant da**	Gofynnodd yr Aelodau am gael cadw log o faterion a godwyd ac a drafodwyd yn y Pwyllgor er mwyn cefnogi ei rôl mewn perthynas â hyrwyddo llywodraethiant.	**Prif Weithgor Archwilio**	**Parhaus**
CIPFA – Effeithiolrwydd 2013 – adran 2	**Datblygu amgylchedd rheoli effeithiol**	Ymestyn tracio argymhellion i bob adroddiad - angen cefnogi cofrestr ganolog o argymhellion, camau a gweithredu. Gwnaed argymhelliad ynghylch hyn mewn adroddiad Archwilio Mewnol yn 2011/12 ac nid yw wedi ei weithredu hyn yma.	**A151 i ymgynghori gyda'r UDA**	**30 Ebrill 2015**
CIPFA – Effeithiolrwydd 2013 – Adran 2	**Gweler uchod**	Cynnal gweithgorau a fyddai'n cyfarfod yn y cyfamser rhwng cyfarfodydd ffurfiol y Pwyllgor Archwilio ac a fyddai'n canolbwyntio ar feysydd penodol yn fanylach ac yn ddyfnach na'r pwyllgor. Dylai grwpiau o'r fath gynnwys uwch swyddogion perthnasol ac aelodau perthnasol nad ydynt yn gwasanaethu ar y Pwyllgor Archwilio.	**Cadeirydd / Aelodau'r Pwyllgor**	**30 Ebrill 2015**
CIPFA – Effeithiolrwydd 2013 – Adran 5	**Perfformiad Archwilio Mewnol**	Ystyried ffyrdd y o adolygu a mesur archwilio mewnol a risg. Angen i AM wneud hynny bob pum mlynedd yn PSIAS.	**Prif Weithgor Archwilio**	**30 Ebrill 2015**

CIPFA – Effeithiolrwydd 2013 – Adran 6	**Cynorthwyo i gyflawni amcanion yr awdurdod.**	Ystyried a ddylai'r Pwyllgor Archwilio ychwanegu adolygiadau o brosiectau mawr a threfniadau perfformiad y Cyngor at ei raglen waith gyfredol.	**Cadeirydd / Aelodau'r Pwyllgor**	**30 Ebrill 2015**
CIPFA – Effeithiolrwydd 2013 – Adran 7	**Hyrwyddo ymgysylltiad cyhoeddus effeithiol**	Cysylltu gydag awdurdodau eraill yng Nghymru i weld a gwerthuso'r modd y maent yn cydymffurfio gyda'r canllawiau arfer dda hyn ac yn adrodd i'r Pwyllgor Archwilio.	**Prif Weithgor Archwilio**	**30 Ebrill 2015**

-------------------DIWEDD Y DDOGFEN-----------------